

**Reactie van het college op het advies
van de Wmo-raad en de Adviesraad
Wwb over de Participatienota
'Meedoen en Meetellen' in Pijnacker-
Nootdorp'**

Vooraf

Op 20 juli verzocht u de Wmo-raad uiterlijk 4 september 2009 advies uit te brengen over de Participatienota 'Meedoen en meetellen', zodat het advies en de beantwoording van het college nog meegenomen kunnen worden bij de behandeling in de commissie Welzijn van 10 september 2009.

In het begeleidend schrijven geeft de Wmo-raad aan dat de Wmo-raad in verband met het zomerreces een planning maakte, die voorzag in advisering op de uiterste datum, 4 september. Op de dag van een speciaal voor deze advisering belegde vergadering, 25 augustus, vernam de Wmo-raad wij echter toevallig van een commissielid Welzijn dat de vergadering van de commissie was verzet naar 2 september. De Wmo-raad besloot toen het uitbrengen van het advies te vervroegen naar 1 september, zodat de commissie Welzijn het advies nog zou kunnen betrekken in haar beraadslagingen. De Wmo-raad had het op prijs gesteld door het college tijdig geïnformeerd te zijn over de gewijzigde vergaderdatum van de commissie Welzijn.

Reactie college

Wij hebben kennis genomen van de begeleidende brief met betrekking tot het verzetten van de vergadering van de commissie Welzijn en betreuren de gang van zaken rond de procedure en de communicatie naar de Wmo-raad en de Adviesraad Wwb. Ook de verantwoordelijk wethouder was pas op 31 augustus op de hoogte van de verplaatsing van de commissie Welzijn. Hierdoor was de verantwoordelijk wethouder ook niet in de gelegenheid om de adviezen van de Wmo-raad en de Adviesraad Wwb mee te nemen in zijn reactie in de vergadering van de commissie Welzijn van 2 september. Wij realiseren ons dat de adviesraden hiervan geen hinder dienen te ondervinden en zullen dit punt dan ook afstemmen met de griffie.

Het College waardeert het zeer dat de Wmo-raad en de Adviesraad Wwb, ondanks de korte tijdspanne waarop de adviezen geformuleerd moesten worden, toch in staat zijn geweest om op de adviezen voor te leggen aan de commissieleden Welzijn voor de vergadering van 2 september.

De adviezen zijn hierdoor grotendeels meegenomen in de uiteindelijke beraadslagingen van de commissieleden, ter voorbereiding van de behandeling van de Participatienota in de commissievergadering van 2 september.

Inleiding

Op 16 juni heeft de Wethouder van Onderwijs en Sociale Zaken, Leo Suijker, in Pijnacker-Nootdorp een Participatietop georganiseerd. Samen met interne en externe stakeholders zijn de bouwstenen gelegd voor het ontwikkelen van de visie op participatie. De Participatietop had een informatief gedeelte en een gedeelte waarin een aantal inhoudelijke thema's zijn verdiept. Op basis van een 'stellingendebat' zijn de deelnemers uitgedaagd hun inbreng te geven over een aantal principiële keuzes voor het te voeren beleid rond participatie. De bijeenkomst is afgesloten met de (voorlopige) vaststelling van de bouwstenen voor de visie op participatie. De uitkomsten van de Participatietop zijn de basis geweest voor de kaderstellende participatienota. De nota beschrijft waar de focus in beleid voor de komende jaren komt te liggen.

De adviezen die de Wmo-raad en de Adviesraad Wwb hebben uitgebracht zijn van waarde voor de kwaliteit van de opgestelde Participatienota en wij danken de Wmo-raad en de Adviesraad Wwb voor hun positief kritische ondersteuning. Hieronder geven wij puntsgewijs een toelichting op de adviezen van de Wmo-raad en de adviezen van de Adviesraad Wwb. We zullen allereerst onze reactie geven op de adviezen van de Wmo-raad. Daarna geven we onze reactie op de adviezen van de Adviesraad Wwb.

Adviezen Wmo-raad

Algemeen oordeel:

De Wmo-raad ziet de Participatienota, met inachtneming van haar adviezen, als een goede basis voor de verdere uitwerking in operationele doelen en concrete uitvoeringsafspraken, zoals die vastgelegd zullen worden in de toegezegde beleidsnotitie.

Over het uitgangspunt van het Participatiebudget in Pijnacker-Nootdorp

De Wmo-raad vindt het van groot belang dat schotten worden afgebroken waardoor meer mogelijkheden ontstaan voor op specifieke situaties toegesneden maatoplossingen. Daarnaast ondersteunt de Wmo-raad het voornemen van Pijnacker-Nootdorp om de effectiviteit te bevorderen van inspanningen om de bijdragen van burgers en organisaties aan de sociale samenhang te versterken. De adviezen van de Wmo-raad beperken zich tot de raakvlakken met de Wmo-aspecten in de nota.

1. Bredere visie op participatie

Uit de titel 'Meedoen en meetellen' blijkt al dat de gemeente Pijnacker-Nootdorp zich niet wil beperken tot het eigenlijke participatiebudget, maar participatie in een breder kader wil plaatsen. Werk wordt gezien als hoogste vorm van participatie en bevordering van werk krijgt daarom dan ook terecht veel aandacht. Maar daarnaast is het de bedoeling de Wmo en de beleidsvelden integratie en onderwijs te betrekken in de visie op participatie.

Voorzieningen uit het participatiebudget zijn vooral gericht op arbeidsparticipatie, de Wmo is vooral gericht op maatschappelijke participatie.

De Wmo-raad ondersteunt deze bredere visie op participatie, maar is van mening dat de in hoofdstuk 1 gewekte verwachtingen in de rest van de nota niet waargemaakt worden. Het grootste deel van de nota gaat eigenlijk alleen maar over (arbeids)participatie in beperkte zin, daarmee dekt de vlag (de titel) de lading niet. Dat is vanuit ons standpunt ombevredigend.

Advies:

Verbreed het participatiebeleid naar arbeids- en maatschappelijke participatie, maar geef dan ook meer invulling aan (de samenhang van) het totale participatiebeleid.

Reactie college

De Participatienota neemt de Wet Participatiebudget als invalshoek. Vanuit onze visie op de wet Participatiebudget stellen we (duurzaam) meedoen aan de reguliere betaalde arbeidsmarkt centraal of als dat nog niet lukt meedoen door vrijwilligerswerk of sociale activering.

Door de ontschotting van de budgetten van het Wwb-werkdeel, de inburgering (WI) en educatie (WEB) worden meer randvoorwaarden en mogelijkheden gecreëerd om een integrale dienstverlening te realiseren, waardoor mensen die dat nodig hebben actief kunnen participeren aan de samenleving. Om te komen tot integraal participatiebeleid zijn verbindingen en dwarsverbanden tussen verschillende beleidsterreinen nodig. Als arbeidsparticipatie niet mogelijk is, is het belangrijk om tot (bredere) maatschappelijke participatie te komen. In de nog uit te werken beleidsnota (op de raadsplanner voor januari 2010) zal maatschappelijke participatie naast arbeidsparticipatie verder worden behandeld.

2. Werk krijgen en houden (n.a.v. 1.3 Kansen voor Pijnacker-Nootdorp)

In uw beleid wilt u de focus o.a. leggen op de doelgroep, die 'vanwege hun persoonlijke omstandigheden een relatief groot risico lopen om op termijn niet meer mee te kunnen doen aan de betaalde arbeidsmarkt'. De Wmo-raad ondersteunt dit beleid en vraagt u in dit verband speciale aandacht te geven aan de risicogroep van mantelzorgers, die nog wel werken maar grote problemen ondervinden werk en mantelzorg te combineren.

Advies:

Vermeld in het participatiebeleid specifiek hoe het risico van arbeidsuitval van mantelzorgers voorkomen kan worden.

Reactie college

Mantelzorg is van groot belang voor participatie. Het biedt de mogelijkheid aan mensen die niet of nauwelijks kunnen participeren om toch (naar vermogen) mee te doen.

Het versterken en ondersteunen van vrijwilligerswerk en mantelzorg is vanuit het oogpunt van participatie van groot belang. Vanuit het participatiebudget zien wij mogelijkheden om mantelzorgers te ondersteunen vanuit het educatiedeel van het participatiebudget. Mantelzorgers kunnen bijvoorbeeld ondersteund worden met een cursus/training gericht op de combinatie van werk en mantelzorg.

Bureau Mantelzorgondersteuning heeft nog geen gebruik gemaakt van dit aanbod. De behoefte aan ondersteuning zal met Bureau Mantelzorgondersteuning worden besproken.

3. Doelstellingen (n.a.v. 2 Doelstellingen)

De doelstellingen zijn breed geformuleerd, gericht op arbeids- en maatschappelijke participatie. 'Aansluitend op het Wmo-beleid willen wij bereiken dat mensen meedoen aan de maatschappij. Onder meedoen aan de maatschappij verstaan we deelname aan arbeid, sociale -, sportieve of culturele verbanden.'. Het participatiebudget wordt specifiek verbonden met de Wmo, welzijnswerk en zorg. Verbinding van het participatiebudget met de Wmo (2.1) spreekt ons aan, met name het voorgenomen verleggen van het accent naar meer welzijnsactiviteiten en diensten voor de meest kwetsbare groep, de snel groeiende groep mensen met psychische/psychosociale- en materiële problemen. Verder blijft de uitwerking beperkt tot het noemen van het concept van vier woonservicezones.

Verbinding van het participatiebudget met welzijnswerk en zorg (2.2) is nog minder ingevuld, wij kunnen ons daarbij weinig voorstellen. Wat is nu eigenlijk de bedoeling?

Advies:

Verbind de doelstellingen van het participatiebudget met Wmo, welzijnswerk en zorg en maak duidelijk wat dat betekent.

Reactie college

De producten van welzijnswerk en zorg helpen bij de realisatie van participatiedoelen van klanten.

Dit geldt bijvoorbeeld voor klanten die weinig participeren en gebaat zijn bij laagdrempelige voorzieningen in de wijk. Werkconsulenten moeten zicht hebben op het type producten dat voor deze klanten beschikbaar is. Op deze manier kan een begin gemaakt worden met het ontsluiten van collectieve welzijnsvoorzieningen voor de doelgroep(en) van het participatiebudget. Verder willen wij onderzoeken in hoeverre het aanbod in het kader van educatie laagdrempelig aangeboden kan worden in de eigen kern/wijk door de welzijns- en zorginstellingen. Wij denken hierbij bijvoorbeeld aan cursussen voor laaggeletterden. In de beleidsnota zal de verbinding van het Participatiebudget met Wmo, welzijnswerk en zorg nader worden uitgewerkt.

4. Dwingen om te participeren? (n.a.v. 4: Betrokken partijen)

'Het algemene uitgangspunt van de gemeente Pijnacker-Nootdorp is dat zij haar inwoners wil *overtuigen, verleiden, stimuleren, ondersteunen, activeren, faciliteren en in het uiterste geval ook dwingen om een bijdrage te leveren aan de samenleving*'. De Wmo-raad kan zich niet goed voorstellen hoe maatschappelijke participatie afgedwongen kan worden en hoe dat positief zou kunnen uitpakken. Wij zouden dat graag toegelicht zien en adviseren, in afwachting van een eventueel overtuigende toelichting, de dwang te schrappen.

Advies:

Dwing inwoners niet om een bijdrage te leveren aan de samenleving.

Reactie college

De gemeente Pijnacker-Nootdorp gaat bij participatie in de eerste plaats uit van stimuleren en motiveren, en niet van afdwingen. Maar waar sprake is van (uitkerings)afhankelijkheid van de gemeente, kan deelname tot participatie ook worden afgedwongen of toegang tot voorzieningen worden geweigerd. Dit zal alleen gebeuren waar sprake is van aantoonbaar verwijtbaar gedrag.

5. Inburgering en integratie (n.a.v. 5 Huidige praktijk belicht, p.10)

Inburgering is onderdeel van het participatiebudget en beoogt nieuwe Nederlanders te laten meedoen in onze maatschappij, een nauw aan de Wmo verwante doelstelling.

De informatie en de cijfers die nota biedt, geven niet veel inzicht in de situatie in Pijnacker-Nootdorp.

Vraag van de Wmo-raad: Om hoeveel inburgeringsplichtigen en –behoefigen gaat het? (de op de pagina's 12 en 21 genoemde cijfers zijn niet duidelijk en lijken met elkaar in tegenspraak).

Vraag van de Wmo-raad: Wat zijn de behaalde resultaten?

Advies:

Vershaf de ontbrekende informatie over inburgering in Pijnacker-Nootdorp en verbind inburgering aan de maatschappelijke participatiedoelstelling integratie, bijvoorbeeld wat betreft sport en bewegen en centrum voor jeugd en gezin.

Reactie college op het advies en de vragen

Het bestand van Sociale Zaken is dynamisch. Er vindt voortdurend instroom en uitstroom plaats.

Afhankelijk van de peildatum kunnen de aantallen cliënten variëren. De cijfers van instroom en uitstroom zijn daarmee momentopnamen. Het Jaarverslag van Sociale Zaken 2008 geeft aan dat de gemeente zich in 2008 heeft gericht op de inburgering van de prioritaire doelgroepen, te weten:

- asielgerechtigde nieuwkomers en oudkomers;
- uitkeringsgerechtigden met een Wwb-uitkering.

Aangemeld in	Inburgeringsplichtigen die niet tot de prioritaire doelgroepen behoren ¹	Totaal in 2008
48 personen	25 personen	73 personen

Vrijstelling	Naar het buitenland vertrokken	Medische ontheffing	Totaal in 2008
29 personen	19 personen	7 personen	55 personen

Inburgering behaald in 2008
24 personen

De groep inburgeringbehoefige is divers qua samenstelling. Inburgeringsbehoefigen kunnen een uitkering hebben of hebben geen uitkering. Wanneer er **geen** sprake is van een uitkering zijn alleen schattingen van de aantallen mogelijk. Ter indicatie: Ernst & Young heeft berekend dat het aantal inburgeringsbehoefigen in een gemeente gemiddeld drie keer zo groot is als het aantal inburgeringsplichtigen. In de beleidsnotitie participatiebeleid zullen concrete doelstellingen worden benoemd voor het bereik van de doelgroepen inburgering.

Vraag van de Wmo-raad: Wat is er nog te doen?

Reactie college

In de beleidsnotitie wordt hier verder op ingegaan.

Vraag van de Wmo-raad: In dit verband vragen wij ons af of de constatering van minister Van der Laan (Wonen, Wijken en Integratie) over de tegenvallende deelname aan inburgeringscursussen ook opgaat voor Pijnacker-Nootdorp.

---

¹ Omdat deze mensen niet onder de prioritaire doelgroep van 2008 vielen, hebben zij een beschikking gekregen met de verplichting tot inburgering. Zij zorgen zelf voor een inburgeringstraject.

Reactie college

Onze gemeente heeft er voor gekozen om in te zetten op de verplichte inburgeraars waarvoor een inspanningsplicht bij de gemeente ligt. Dit is conform de huidige gemeentelijke verordening op dit gebied. Bij deze groep worden goede resultaten geboekt. Bij de verdere uitwerking van deze kaderstellende nota willen we ook aandacht gaan besteden aan inburgeraars waar geen inspanningsplicht voor geldt. Met de uitwerking van de beleidsnotitie worden de consequenties hiervan op het gebied van middelen en capaciteit in beeld gebracht.

Opmerking Wmo-raad bij inburgering en integratie

Inburgering is gericht op integratie in de samenleving en leent zich dus bij uitstek tot maatschappelijke participatie.

De Wmo-raad vraagt hierbij aandacht voor twee actuele aspecten:

- a. sport en bewegen, om de lichamelijke conditie te verbeteren maar ook om isolement te doorbreken;
- b. de activiteiten in het kader van het Centrum voor Jeugd en Gezin, waarbij extra inspanningen zullen moeten worden geleverd om deze doelgroep te bereiken.

(zie daarvoor ook onze binnenkort uit te brengen adviezen over Beleidsnota Sport en Bewegen en Visiedocument Centrum voor Jeugd en Gezin).

Reactie college

- a. Re-integratieplannen worden opgesteld naar aanleiding van de individuele situatie van de klant. Indien hiertoe aanleiding is kan sport en bewegen als instrument ingezet worden binnen een individueel re-integratietraject.
- b. Het Centrum Jeugd en Gezin zal zeker betrokken worden bij het Participatiebeleid. In de beleidsnotitie die volgt wordt hier nader op ingegaan.

Wij willen tevens de mogelijkheden onderzoeken of wij participatie en inburgering kunnen bevorderen door bijvoorbeeld de inzet van vrijwillige taalcoaches.

De inburgeraars kunnen in hun buurt meer kennismaken met het vrijwilligerswerk en mogelijk enthousiast worden gemaakt voor vrijwilligerswerk. Op dergelijke trajecten komen wij terug in de beleidsnotitie.

6. Planning & Control, Financiën (n.a.v. hoofdstukken 9 en 10)

Met planning & control en financiën kunnen we niet zoveel. Dat ligt aan onze eigen competentie, maar misschien ook aan de geleverde informatie. ‘Om de cyclus beleid – financiën – uitvoering – verantwoording goed te verankeren in de organisatie wordt zoveel mogelijk aansluiting gezocht bij de bestaande planning- en controlcyclus.’ De rol van de budgethouder voor het participatiebudget zal belangrijk zijn. Over de financiën valt zonder verdere concretisering in de beleidsnotitie nog weinig te zeggen.

Vraag: Betekent dit dat de inspanningen en resultaten op het gebied van participatie niet volledig in het bestaande stelsel onder te brengen en te volgen zijn? Hoe dan wel?

Advies:

Verschaf informatie wanneer en hoe meer inzicht en overzicht zal worden gegeven wat betreft planning&control en financiën van dit complexe beleidsterrein.

Reactie college

Wij zijn van plan het participatiebudget onder te brengen bij één budgethouder. Wij rapporteren en leggen verantwoording af middels de reguliere P&C-cyclus. Dat betekent dat gegevens daarover terug te vinden zijn in de producten ‘programmabegroting’, ‘kadernota’, ‘najaarsnota’ en ‘jaarrekening’. Ook komt het Participatiebeleid terug in het Jaarverslag Sociale Zaken.

7. Evaluatie

Evaluaties zullen wezenlijke informatie moeten geven voor het nieuwe beleid. De participatienota zegt daarover niet meer dan:

Tussentijdse evaluaties zijn belangrijk. De evaluaties kunnen bestaan uit het periodiek en systematisch doorspreken van de vorderingen en verbeterpunten. Het frequent plannen van dergelijke evaluatie momenten voorkomt dat problemen zich opstapelen of niet geadresseerd worden.’

Dat geeft nog nauwelijks zicht op de belangrijke evaluatie-instrumenten.

De Wmo-raad zou graag willen weten hoe evaluaties van het participatiebeleid plaats zullen vinden.

Advies:

Ontwikkel een specifiek evaluatie-instrumentarium voor het participatiebeleid, als onderdeel van de planning&control cyclus.

Reactie college

Middels een te ontwikkelen participatiemonitor kunnen effectmetingen plaatsvinden van het participatiebeleid. Een specifiek evaluatie-instrumentarium zal worden ontwikkeld om het participatiebeleid te kunnen monitoren.

8. Lijst met begrippen en afkortingen (n.a.v. de gehele nota)

De Wmo-raad adviseert u de laagdrempeligheid niet alleen van voorzieningen, maar ook van beleidsstukken te bevorderen. De Participatienota staat vol met voor niet-ingewijden onbegrijpelijke begrippen en afkortingen. Het zou een goede gewoonte zijn alle gemeentelijke stukken te voorzien van een begrippen- en afkortingenlijst. De Wet Participatiebudget, waarop de nota is gebaseerd, doet dat ook.

Advies: Voorzie alle gemeentelijke beleidsstukken van een verklarende lijst met begrippen en afkortingen.

Reactie college

Een verklarende lijst met afkortingen is in de Participatienota opgenomen. Daarnaast zullen in beleidsnotities die begrippen en afkortingen worden verklaard.

9. Beleidsnotitie (n.a.v. 11 Tenslotte)

De Wmo-raad ziet, met bovenstaande adviezen, de Participatienota als een goede basis voor verdere uitwerking in operationele doelen en concrete uitvoeringsafspraken, zoals die vastgelegd zullen worden in de toegezegde beleidsnotitie. De Wmo-raad wil graag betrokken worden bij voorbereiding en vaststelling van de beleidsnotitie.

Advies:

Betrek de Wmo-raad bij voorbereiding en vaststelling van de beleidsnotitie.

Reactie college

De Wmo-raad is een adviesorgaan van ons college en wij zullen adviezen van dat orgaan bij ons beleid betrekken. Dat betekent dat wij de nog uit te werken beleidsnotitie wederom voor advies aan zowel de Wmo-raad als de Adviesraad Wwb zullen voorleggen. De verwachting is dat die notitie in december of januari voor advies wordt voorgelegd.

Adviezen Adviesraad Wwb

Onder dankzegging voor het ontvangen advies gaan wij hieronder verder in op de door de Adviesraad Wwb gemaakte adviezen/ opmerkingen/vragen:

1. M.b.t. doelgroepen:

Er wordt specifiek gekozen voor “Wwb-ers met een grote afstand tot de arbeidsmarkt (langer dan een jaar werkloos)”. Wij vragen ons af waarom niet alle Wwb-ers tot deze prioritaire doelgroep behoren. Een voorbeeld. Iemand die te maken heeft met dreigende werkloosheid behoort tot de prioritaire doelgroep, te weten de categorie “werkzoekenden: preventie instroom bijstand”. Deze persoon zal een participatievoorziening aangeboden krijgen. Neem vervolgens iemand die plotseling werkloos is geworden en sinds kort een Wwb-uitkering krijgt. Deze persoon behoort bij de huidige formulering niet tot de prioritaire doelgroep, aangezien deze Wwb-er niet langer dan 1 jaar werkloos is. Juist bij deze doelgroep kunnen volgens ons goede resultaten worden behaald met een participatievoorziening (en uitstroom uit de Wwb).

Advies: Wij adviseren de volgende formulering van de prioritaire doelgroep over te nemen: “Wwb-ers”. Eventueel kan nog toegevoegd worden (met een grote afstand tot de arbeidsmarkt).

Reactie college

Alle Wwb-ers vallen onder de participatie inspanningen van de gemeente. Bovendien is de gemeente op grond van bepalingen in de Wwb verplicht om iedere Wwb-er een traject aan te bieden. Dit zal niet veranderen. Wwb-ers met een grote afstand tot de arbeidsmarkt zijn genoemd als prioritaire groep omdat extra inzet door de vaak complexe en gecombineerde problematiek voor deze doelgroep noodzakelijk is. Het ontwikkelen van een wijkgerichte aanpak is hierbij van belang. Naast re-integratie en taalonderwijs is het onder meer van belang de welzijnsorganisaties en schuldhulpverlening te betrekken. In de beleidsnotitie wordt hierop terugkomen.

Opmerking/vragen:

Er staat geformuleerd “Niet uitkeringsgerechtigden (prioritaire groep: herintredende vrouwen)”. Wat is hierbij de exacte prioritaire doelgroep? Alle niet-uitkeringsgerechtigden of alleen de herintredende vrouwen. En herintredende mannen behoren toch ook tot de prioritaire doelgroep? Bij de formulering “Niet uitkeringsgerechtigden (herintreders)” verdwijnen deze onduidelijkheden.

Reactie college

De formulering herintreders nemen wij over in de participatienota.

Toelichting: Een participatie aanbod is voor alle herintreders beschikbaar. De groep herintredende vrouwen krijgt van ons extra aandacht. De reden hiervoor is dat dit past binnen het landelijke beleid om de arbeidsparticipatie van vrouwen te vergroten. Hiertoe zal overlegd worden met het Werkplein in Delft. Uitgangspunt is dat de participatie-inspanningen ten behoeve van deze groep niet mag leiden tot vermindering van het budget voor Wwb-ers, jongeren en inburgeraars. De gemeente zal ten behoeve van de doelgroep Niet Uitkeringsgerechtigden specifieke bepalingen opnemen in het beleidsplan.

2. Met betrekking tot financieel:

Opmerking/vraag:

Welk deel van het Participatiebudget blijft vrij besteedbaar, nadat de verplichte taakstelling is uitgevoerd (pagina14)?

Reactie college

Over het exacte deel dat overblijft kan nu nog geen antwoord worden gegeven.

In 2010 is er nog een verplichte winkelnering bij het ROC Mondriaan wat betreft educatievoorzieningen. Dit gebeurt nu nog middels een overeenkomst met ROC Mondriaan en Werkplan Arbeidsintegratie te Delft.

Met de re-integratiebedrijven waarmee wij een contract hebben (Werkplan en Intec) hebben wij geen afspraken gemaakt over het totaal af te nemen trajecten. De gemeente zal in het plan van aanpak aangeven wat de verwachte verplichte uitgaven zijn in 2010 en wat er mogelijk overblijft.

Opmerking/vraag:

Voor dit vrij besteedbare deel dient een keuze te worden gemaakt aan de hand van de prioritaire doelgroepen?

Reactie college

Deels, immers een deel van het verplicht te besteden deel wordt al uitgegeven aan prioritaire doelgroepen.

Opmerking/vragen:

Waar wordt het huidige budget (wat overgaat in het Participatiebudget) aan uitgegeven? Welke initiatieven betreft het momenteel voor welk bedrag? Welke afspraken en contracten liggen er met betrekking tot deze initiatieven? Zijn er voor deze initiatieven meerjarenafspraken waar verplichtingen uit voort vloeien? Wat zijn de effecten van de huidige initiatieven (evaluaties)? In hoeverre sluiten deze initiatieven aan bij de prioritaire doelgroepen?

Reactie college

Zoals reeds hierboven aangegeven is de gemeente verplicht op basis van autonome wetgeving (Wwb, Wet Inburgering (WI) om trajecten in te kopen voor Wwb'ers en inburgeraars. Dit zal niet veranderen met de invoering van het participatiebudget. Daarnaast is de gemeente verplicht om in 2010 educatietrajecten te blijven inkopen bij het ROC (Mondriaan). Binnen de lopende contracten met re-integratiebedrijven zijn geen afspraken gemaakt over het verplicht af te nemen trajecten. Wij zijn voornemens om de huidige contracten te laten doorlopen tot en met 2010. Dit geldt voor de re-integratietrajecten, de inburgering en educatie. In 2010 zullen de resultaten worden geëvalueerd. Mogelijk wordt overgegaan tot samenwerking met nieuwe partners (middels aanbesteding). De huidige initiatieven sluiten deels aan bij het gemeentelijke participatiebeleid.

3. Overige opmerkingen en vragen:

Vraag/opmerking:

Pagina 11: De groei van bijstandsgerechtigden wordt mede veroorzaakt door verhuizing uit de buurgemeenten (saneringswijken van gemeente Den Haag) naar Pijnacker-Nootdorp. Graag zien wij gericht beleid geformuleerd met betrekking tot deze ontwikkeling en de participatie van deze doelgroep binnen de gemeente Pijnacker-Nootdorp.

Reactie college

Gericht beleid met betrekking tot de participatie van deze doelgroep wordt ontwikkeld. In de beleidsnotitie zal hier aandacht aan worden besteed.

Vraag/opmerking:

Pagina 12: Er staat "Voor het eerst sinds 2004 is het aantal uitkeringsgerechtigde personen meer dan evenredig toegenomen". Graag zien wij cijfers hieromtrent. Wat betekent hier "meer dan evenredig"? Evenredig met de tijd of evenredig met het aantal inwoners?

Reactie college

Informatie volgt.

Vraag/opmerking:

Jongeren (pagina 16-17): Hoe is de controle op schoolverzuim geregeld, zodat uitval wordt geminimaliseerd?

Reactie college

De landelijke overheid heeft bestrijding van voortijdig schoolverlaten (VSV) als prioriteit benoemd en investeert via de Regionaal Meld- en Coördinatiefunctie (RMC) in de aanpak van de VSV-problematiek. De uitvoering van de taken leerplicht en RMC is een wettelijke verantwoordelijkheid van gemeente.

Ook het college heeft dit punt, samen met de aanpak van schoolverzuim, benoemd als prioriteit. Beleid en actiepunten hierop zijn uitgewerkt in het Intergraal jeugdbeleid, deelnota Educatie en Werk 2008-2012. In het jaarlijks terugkerende Jaarverslag leerplicht en RMC wordt de omvang van het verzuim en het voortijdig schoolverlaten in beeld gebracht. Tevens informeert het u over de activiteiten van het team leerplicht tijdens een bepaald schooljaar en over de plannen voor een nieuw schooljaar.

Vraag/opmerking:

Met belangstelling lezen we het voornemen om de Participatieladder (pagina 18) toe te passen bij de uitvoering van dit beleid. Graag krijgen we inzicht in de aantallen inwoners van de gemeente Pijnacker-Nootdorp per trede, de zogenaamde nulmeting. Vervolgens moeten ook bijbehorende doelstellingen worden geformuleerd in het kader van deze Participatieladder.

Reactie college

De participatieladder die in Pijnacker Nootdorp gehanteerd zal worden dient ingericht te worden op de integraliteit (Wwb, educatie en inburgering) van trajecten en op de verruiming van de doelgroepen van het Participatiebudget. De opgedane expertise met de ontwikkelde participatieladder door de twaalf gemeenten en VNG, zal meegenomen worden in de discussie hoe de participatieladder in Pijnacker-Nootdorp kan worden ingevoerd. De implementatie hiervan zal enige tijd in beslag nemen. Zodra gegevens beschikbaar zijn wordt u hierover geïnformeerd.

Vraag/opmerking:

Pagina 20: Laaggeletterden. Wij ondersteunen in het bijzonder de plannen omtrent aanpak van laaggeletterden. Passende communicatie is hierbij essentieel.

Reactie college

De gemeente voert op dit moment al actief beleid om laaggeletterdheid onder de aandacht te brengen en de deelname aan cursussen laaggeletterdheid te vergroten. Hiervoor wordt nauw samengewerkt met het ROC Mondriaan. Specifieke folders die door de provincie zijn ontwikkeld voor laaggeletterden zijn in september 2009 'breed' verspreid en zijn te vinden in Pijnacker-Nootdorp op scholen, bij buurtcentra, artsen, gezondheidscentra, kinderopvangplaatsen etc. Door middel van publicaties en interviews in de lokale radio/media (Telstar) is onder andere aandacht besteed aan laaggeletterdheid in de 'week van de alfabetisering'. Een publiciteitsplan is hiervoor opgesteld.

De bijstandsconsulenten en de Wmo consulenten zullen extra worden voorgelicht hoe laaggeletterdheid te signaleren en hoe de mensen te motiveren voor een cursus. In de beleidsnotitie wordt de bestrijding van laaggeletterdheid in Pijnacker-Nootdorp verder toegelicht.

Vraag/opmerking:

Pagina 21: Bevorder dat ook niet verplichte inburgeraars meedoen met het aanbod voor de Nederlandse taal en cultuur. Probeer ook oud-inburgeraars als vrijwilligers in te schakelen. Zij weten als geen ander hoe men dat moet aanpakken om een zo goed mogelijk resultaat te bereiken.

Reactie college

Wij zullen de mogelijkheden onderzoeken om ook niet-verplichte inburgeraars een aanbod te doen voor Nederlandse taal en cultuur. Voor wat betreft de suggestie om ook oud-inburgeraars in te zetten kan worden opgemerkt dat dit door Vluchtelingenwerk al op kleine schaal gebeurt. De gemeente zal met Breed Welzijn Delft (waar vluchtelingenwerk onder valt) verdere afspraken hierover maken.

Vraag/opmerking:

Pagina 22: Wij onderschrijven het idee om een productenboek te maken. Bekijk in hoeverre dit ook in een digitale versie kan worden ontsloten aan alle inwoners van de gemeente Pijnacker-Nootdorp.

Reactie college:

De gemeente is voornemens om een website in te richten in samenwerking met Schulinck ("recht op"). Wij verwachten dat deze in 2010 in de lucht gaat. Alle inwoners kunnen op deze site nagaan welke

regelingen er binnen de gemeente Pijnacker-Nootdorp zijn. Ook de producten van aanbieders zullen op deze site te vinden zijn. Wij willen het productenboek op de volgende manier vorm geven:

- Elektronisch
- Altijd actueel
- Toegankelijk
- Categoriseren / verschillende zoekroutes
- Begrijpelijke taal

Vraag/opmerking:

Pagina 27: Er staat: "We verwachten dat we met dit budget de belangrijkste kosten kunnen dekken die voortvloeien uit de ambities met het participatiebeleid 2009." Aangezien het Participatiebeleid in januari 2010 door de gemeenteraad zal worden vastgesteld, zal dit nieuwe beleid volgens ons geen wijzigingen meer tot gevolg hebben in 2009. Het Participatiebeleid zal pas in 2010 effecten tot gevolg hebben op het uitvoerend vlak. Graag desbetreffende zin aanpassen.

Antwoord college:

De betreffende zin is verwijderd uit de beleidsnotitie.

Vraag/opmerking:

Maatschappelijke participatie (meedoen bevorderen) omvat onder andere het verrichten van vrijwilligerswerk en uitvoeren van leerwerktrajecten. Hiervoor is het essentieel dat dit voldoende beschikbaar is, bijvoorkeur in de directe omgeving. Wij zijn benieuwd in hoeverre dit in Pijnacker-Nootdorp het geval is.

Antwoord college:

In samenwerking met re-integratiebedrijven worden trajecten op het gebied van maatschappelijke participatie inclusief leerwerktrajecten aangeboden. Gezien de verwachte toename van jongeren tot 27 jaar die een beroep zullen gaan doen op de Wet Investering Jongeren is een extra inspanning nodig voor het vinden van leerwerktrajecten en zijn stageplaatsen nodig. Er zijn voorstellen in ontwikkeling voor het verwerven van extra stageplaatsen en leerwerktrajecten.

Slotvraag/opmerking:

Uitermate belangrijk vinden wij het SMART formuleren van de doelstellingen in de nog op te stellen beleidsnotitie. Belangrijke aspecten hierbij zullen ook zijn: hoe wordt dit beleid ingebed in de organisatie van de gemeente Pijnacker-Nootdorp en welke passende communicatie op alle niveaus wordt ingezet. Volgens ons zijn deze stappen essentieel om deze ParticipatieNota succesvol uit te voeren.

Wij stellen het op prijs bij deze invoering verder mee te denken en ontvangen zodoende graag deze vervolplannen wederom ter advisering.

Antwoord college:

De participatienota vormt de basis voor de beleidsnotitie. In de beleidsnotitie wordt het beleid concreet (en SMART) uitgewerkt. De Adviesraad Wwb is een adviesorgaan van ons college en wij zullen adviezen van dat orgaan bij ons beleid betrekken. Dat betekent dat wij de nog uit te werken beleidsnotitie wederom voor advies aan zowel de Adviesraad Wwb als de Wmo-raad zullen voorleggen. De verwachting is dat die notitie in december of januari voor advies wordt voorgelegd.